

Snøkrystaller oppstår ikke før noen mer grunnleggende elementer begynner å virke sammen. Også vi mennesker må ut av fagsiloene, skriver Kathrine Aspaas. FOTO: VIRGINIA MAYO/NTB SCANPIX

av kunnskapsdeling og horisontal orientering: Medarbeidere som jobber i et klima der prestasjoner settes høyt, har sterke incentiver til å skjule kunnskap for å demonstrere egen overlegenhet.

Det er de tre BI-forskerne Christina Nerstad, Anders Dysvik og Miha Škerlavaj, som sammen med Matej Černe, har gjennomført en feltstudie blant 240 medarbeidere i to slovenske bedrifter, og det er nettavisen Forskning.no som brakte rapporten denne uken.

Medarbeidere som holder kunnskap og informasjon skjult for sine kolleger får dessuten svekket sin egen kreativitet – de får smake sin egen medisiner. Det lønner seg altså å dele, noe som igjen minner om orienteringen mot flerfaglighet, emigrerte fenomener og horisontal orientering.

BI-forskerne fant videre at bedrifter som belønner mestring fremfor prestasjon, er de mest oppfinnsomme og nyskapende. Altså de som definerer suksess ved stor innsats, selvutvikling, læring, oppgavemestring og samarbeid. Det lukter helhet og horisontal tenkning lang vei!

A tenke langsomt

Fremtiden kommer fra siden, og det

➔ Vi må velge mellom å konkurrere eller skape noe nytt. Konkurrere gjør vi ut fra det vi allerede kan – å skape nytt er en helt annerledes og langsom prosess.

er gode nyheter. Samarbeid og flerfaglighet vil gi oss løsninger vi ikke er i stand til å forestille oss i våre vertikale innstilte hoder.

Før vi skjønner ordet av det, vil en gjeng forskere knekke koden som løser verdens energiutfordringer. En annen gjeng vil designe gode finansmarkeder som oppmuntrer til langsiktig tenkning. Dette vil skje fordi det finnes mennesker som tenker konstant på mulige løsninger, og en vakker dag ser de snøkrystallen. Det handler om innovasjon – det handler om å befri mennesker.

De virkelig gode forskerne vil ha mot nok til å gå sine egne veier – uavhengig av tellekanter og karrierehierarkier. De vil bruke tid på å lære seg nye fagspråk og de vil studere de horisontale sammenhengene.

De vil tenke langsomt, og vi skal heie dem frem!

Tro og tvil

Mohammad Usman Rana
cand. med.

Trakassering. Etter tre timer som pilegrim forsto jeg hvorfor så få muslimer våger å reise til Jerusalem.

Innskrenket adgang

På tross av advarsler fra jordanere, valgte jeg å krysse grensen mellom Jordan og Israel for å oppleve betydningen av Klippemoskeen i Jerusalem, fjellet der muslimer tror profeten Mohammad dro på sin himmelreise fra og Jesu fødeby, Betlehem. Ved den israelske grensen fikk mitt pass raskt påklistret en lapp som silte meg ut for ekstra sikkerhetssjekk. Etter metalldetektoren ble jeg sammen med andre europeere og amerikanere med muslimsk utseende fratatt passet. Tre ganger ble jeg avhørt med krasse spørsmål, alt fra om jeg bar på pistoler til om jeg har Facebook-venner i Palestina. Seks timer etter at jeg ankom den israelske siden av grensen fikk jeg sette mine føtter på hellig land.

En av de mange andre som ble holdt igjen like lenge var en amerikaner med opprinnelse fra Palestina. Hverken hans store hip-hop-jeans, amerikanske pass eller at han skulle besøke sin 77 år gamle mor i Jerusalem, gjorde at han med verdighet kunne besøke sitt opprinnelsesland.

Systematisk diskriminering

Mye er blitt sagt om apartheidtilstandene i Israel, der palestinere er ryddet unna bak en høy mur og Israel annekterer stadig mer palestinsk land. Bare en tre timers pilegrimsreise ga tallrike eksempler på hvor systematisk diskriminering av muslimer er, og hva slags menneskeskjebner som skjuler seg bak avisoverskriftene.

Palestinernes adgang til den hellige gamlebyen i Jerusalem er kraftig innskrenket, ikke bare gjennom en fysisk mur. Det er i hovedsak bare eldre palestinere med israelsk ID-kort som slipper inn i gamlebyen. Bilskiltefargen er også en diskriminator – gule bilskilte er forbeholdt israelere med mulighet til å kjøre inn i alle områder, mens palestinere må ha grønne bilskilte som utestenger dem fra Jerusalem og helligdommene.

Min guide i Jesu fødekirke i det harmoniske Betlehem snakket entusiastisk om kirken og demonstrerte dybdkunnskap om kirkens arkitektur. Han viste seg å være muslim, og da jeg fortalte at jeg med mitt norske pass var på vei til gamlebyen i Jerusalem, fikk ansiktet hans en trist mine. Han fortalte at selv om han bor like utenfor Jerusalem, har han ikke fått bedt i den hellige Klippemoskeen på nesten 15 år på grunn av israelske myndigheters forbud. Til årets påske har også langt færre kristne palestinere fått adgangstillatelse til Jerusalem.

Beslaglegger palestinsk område

Palestinere jeg møtte reagerte ikke minst på at israelske gravplasser i den palestinske delen av Jerusalem, rundt Klippemoskeen, øker i omfang og beslaglegger ytterligere palestinsk land. De oppfatter det som en fremtidig innskrenking av adgang til islamske helligdommer.

Jerusalem er en unik by i og med at den er hellig for både jøder, kristne og muslimer. Det er uholdbart at muslimer og kristne ikke får oppfylt sin menneskerett til å dyrke sin tro ved et av deres aller helligste steder.

Skrivere i Tro og tvil-spalten er Trond Bakkevig, Gunn Hild Lem, Sunniva Gylder, og Mohammad Usman Rana.